

O NOWYM ROZDANIU W PROGRAMACH NAUKOWYCH ESA. DZIEŃ INFORMACYJNY W MNISW

Zakres obowiązkowego uczestnictwa Polski w programach naukowych Europejskiej Agencji Kosmicznej oraz udział w opcjonalnym programie rozwoju instrumentów badawczych PRODEX były przedmiotem zainteresowania podczas dnia informacyjnego ESA w resorcie nauki i szkolnictwa wyższego. Spotkanie odbyło się w czwartek 6 lutego w gmachu MNiSW.

„Od polskich naukowców i polskiego przemysłu oczekuje się coraz większego zaangażowania w działania sygnowane przez ESA” – powiedział wicepremier i szef resortu nauki i szkolnictwa wyższego, Jarosław Gowin podczas oficjalnego otwarcia spotkania. Minister podkreślił, że dotychczasowe duże zainteresowanie udziałem przemysłowo-badawczym w programach ESA spowodowało, że w ubiegłym roku postanowił zwiększyć wkład w polską subskrypcję programów Agencji.

Wydarzenie miało na celu upowszechnienie wiedzy na temat naukowych programów ESA w obliczu przyjęcia najnowszego przydziału środków budżetowych na kolejne kilka lat. Spotkanie stanowiło też okazję do nawiązywania kontaktów przemysłowych i instytucjonalnych, umożliwiających wspólny udział polskich podmiotów w przygotowaniu i realizacji przyszłych misji naukowych ESA.

Podczas Dnia Informacyjnego ESA w czwartek 6 lutego miały miejsce również gościnne wystąpienia przedstawicieli innych instytucji zaangażowanych w prowadzenie polskiej polityki kosmicznej. Ministerstwo Rozwoju reprezentował wiceminister Krzysztof Mazur. "Z sektorem kosmicznym wiążą się nasze marzenia i możliwości dalszego rozwoju gospodarki" - wskazał podczas swojej przemowy. Przedstawiciel ministerstwa rozwoju podkreślił także, że polskie cele na 2020 rok to zacieśnienie współpracy z ESA oraz debata nt. kształtu Krajowego Programu Kosmicznego 2025.

Czytaj też: [Wiceminister rozwoju: potrzebny nam cywilno-wojskowy satelita teledetekcyjny](#)

Polska jest członkiem Europejskiej Agencji Kosmicznej od 2012 roku. Z tego tytułu państwo polskie jest zobowiązane wpłacać składkę, z której finansowane są programy obowiązkowe oraz opcjonalne ESA. Wpłacone środki finansowe podlegają zasadzie zwrotu geograficznego, co oznacza, że po odliczeniu odpowiednich wpłat na funkcjonowanie Agencji, pieniądze te powinny „wrócić” w postaci kontraktów na realizację projektów przez podmioty polskiego sektora kosmicznego.

Czytaj też: [David Parker, ESA \(cz.2\): eksploracyjne atuty Polski - układy dokowania, robotyka, sprzęt naukowy \[Space24 TV\]](#)

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego jest jednym z płatników polskiej składki do ESA. W obliczu ustaleń ostatniej z Rad Ministerialnych (27-28 listopada w Sewilli), wkład ze strony MNiSW uległ

zwiększeniu.

Program Naukowy ESA wchodzi w zakres inicjatyw obowiązkowych organizacji, czyli takich, w których wszystkie państwa członkowskie są zobowiązane do uczestnictwa. Wielkość składki na programy obowiązkowe jest zależna od współczynnika dochodu narodowego danego państwa członkowskiego.

Czytaj też: [Naukowcy ESA pracują nad cegłami z księżycowego regolitu](#)

Z kolei PRODEX (PRogram de Déeloppement d'EXpériences scientifiques) to program opcjonalny ESA, który służy przede wszystkim finansowaniu budowy instrumentów naukowych. Polska uczestniczy w tym programie, dzięki czemu ma swój udział w realizacji najważniejszych misji ESA, tj. JUICE, ATHENA czy ARIEL. Polscy naukowcy odgrywają też znaczącą rolę w najnowszej przygotowywanej misji pn. Comet Interceptor („Przechwytywacz komet”).

PRODEX oferuje instytucjom i przemysłowi państw członkowskich ESA szansę pracy nad szczególnie wymagającymi wspólnymi eksperymentami naukowymi. Program powołano z myślą o wspieraniu partnerów państwowych w uzyskaniu zwrotu z inwestycji oraz promowaniu rozwoju projektów naukowych i przemysłowych, a także poprawy konkurencyjności. Program został utworzony w czerwcu 1986 roku w odpowiedzi na potrzebę wyrównania partycypacji części państw członkowskich ESA o ograniczonych funduszach w eksperymentach związanych z misjami naukowymi agencji, w których chciały uczestniczyć ich uniwersytety i inne instytucje naukowe. PRODEX uzyskał wówczas status platformy koordynującej rozwój wspólnych eksperymentów oraz udzielania, wdrażania i monitorowania kontraktów przemysłowo-instytutowych.

Czytaj też: [Minister Nauki: Dobre perspektywy dla polskiego przemysłu kosmicznego](#)

Źródło: MNiSW/ESA